Innhold

Innledning 17
Brave new world 19
Privatlivets børsverdi 20
Fri etisk flyt 21
Et aktuelt og brennhett tema 22
Grunnlovsvern av privatlivets fred? 27

Kapittel 1 Ytringsfrihet og privatlivets fred 29
Problemstillingen 31
Formidlerens valg 32
Hva forstår vi med privatliv? 33
Personvern og integritetsvern 35
Privatlivets fred og presseetikken 41
Identifisering, digitale debatter, barns rettigheter og privatlivets fred . . 42
Identifikasjon og privatlivskrenkelse – to sider av samme sak 43
Kilder 44
Privatlivets fred – litteratur og forskningstradisjon 46
Privatlivsfokusering i pressen: Et avdannelsesprosjekt? 48
Rettigheter og krenkelser 52
Presseetikken og privatlivets fred 53
Krenkelsens motiv 54
Forlagsetikk, presseetikk og privatlivets fred 55
Ytringsfrihet – bare for "seriøse journalister"? 58
Presseetikk og pressejuss 60
Kjendisstatusens tiltrekkende og krenkende kraft 61

Privatliv i norsk presse 62
Behov for presisjon 64
Flere perspektiver på presseetikk 66
Personfokuseringen i pressen: Bare et onde? 67
Krenkelse 68

Kapittel 2 Om det private 72
Fravær av privatliv – et mareritt? 75
Inngrep i privatlivets fred 78
Privatlivets kulturelle forankring 80
Privatlivet forlater familien 84
Privatlivet og det totalitære 85
Feminismen og privatlivets ufred 86
Privatlivets fred i markedsliberalismens tid 90
Privatlivets fred i velferdsstaten 92
Privatlivet og massemediene– en sivilisasjon i krise? 94
Offisielle personer for offisielle anledninger 96
Noen ord om privatlivet og kulturrelativisme 97
Privatlivet – et relasjonelt begrep 98

Kapittel 3 Privatliv som omsettelig vare 99
En økonomisk teori om krenkelse 102
Salg av privatlivet som frigjøringsstrategi 105
Sex og privatliv 108
Privatlivet som kapital 110

Kapittel 4 Pressen og det private – et historisk tilbakeblikk . . 112
Dronning Victoria, pressejuss og privatlivets dobbelte standard 112
Det kongelige privatliv – et sidesprang 114
Pressestruktur, individualisering og intimisering 116

Kapittel 5 Privatlivets fred – den anglo-amerikanske tradisjonen 121
Et europeisk oppspill 121
Pressejuss og gul presse 122

Privatliv og pressekritikk: Warren og Brandeis 124
Privatliv i USA etter Warren og Brandeis 128
Shulman vs. Group W. Productions 132
Privatpersoners publisitetsrett 136
Falskt lys 138
Engelsk rett og engelsk presseetikk 139
Campbell vs. Mirror Group 143
Douglas vs. Hello!Ltd 144
Clive Goodman 146
Det engelske offentlige rom 147

Kapittel 6 Privatliv på norsk 150
Fra det litterære privatlivet til ytringsfrihetens grenser 150
Et moralsk appendix: Når rollemodellen går til sak 152
Straffeloven av 1902 – og forspillet 153
Krenkelser av privatlivets fred – et magert rettskildegrunnlag 154
Aarrestadsaken: Et glemt kapittel i norsk presseetikk 156
Etterspillet 159
Aarrestad II 160
Det ulovfestede personvernet: Fra *To mistenkelige personer*
til prinsesse Märtha Louise 163
En fellesetisk standard for bøker og dagspresse? 168
Bilder som krenker 169

Kapittel 7 Tilfellet Caroline 176
En tragisk bakgrunn 178
Hva saken gjaldt 179
Den tyske rettsprosessen 180
Saksgangen i EMD 181
EMDs oppgave 183
Pressen – vaktbikkje eller kikker? 184
Dommen 186
De første reaksjonene på Caroline-dommen 187
Hvor offentlig var prinsesse Caroline? 189

Kapittel 8 Samtykket – og samtykkets begrensninger 194
Når samtykke ikke er nok 196
Umyndiggjøring av kildene – en alvorlig krenkelse 196
På den annen side 198
Et metodisk problem? 199
Burde Sven O. Høiby vært beskyttet mot seg selv? 199
Pressen og pasientvernet – en syk historie 200
Fra Kaye til privatlivet på et sykehus i Drammen 202
Pasienter og samtykke-kompetansen 203
Medieinteresser og pasientinteresser 208
Samtykke og demokrati 210

Kapittel 9 Massemediene og barnas privatliv: En ridetime i Lommedalen 212
Fra Caroline til Märtha Louise 212
FNs barnekonvensjon og pressen 215
Barn og offentlig interesse 217
Presseetikken gjelder hele den journalistiske prosessen 221
Samtykke ikke nok 223
Hvilken verdi har nyheter om privatliv? 225
Nødvendige nyheter? 226
Ole Gunnar Solskjær og PFU 230
"Lille Marius" 233
Marius og Lommedalen-saken 236
Når ytringsfriheten møter barnets rettigheter 236
Presseetikken og barns rettigheter – Norge, Sverige og Storbritannia 239
Ridetimen i Lommedalen – en konklusjon 243

Kapittel 10 Fra offentlighetens søte kløe til den faustiske feilslutning 245
Offentlige personer og de kvasi-offentlige 246
Ole Paus og privatlivets ufred 248
Når sannheten blir et problem –
om straffelovens § 390 og sannhetsbeviset 250
Utroskap for retten – et tenkt eksempel 252

Så galt kan det gå! 255
Artister og privatliv 256
Det journalistiske motiv 262
Straffen for å være idrettskjendis 265

Kapittel 11 Den straffende presse: Tilfellet Espen Høiby 268
Kjendislivets innlemmende kraft 268
"Tiltalen som splittet pressen" 273
PFU og offentlighetens halvlys 278

Kapittel 12 Storebror ser deg: Big Brother x 3 283
Tre omstridte reportasjer 285
Pressens Faglige Utvalg og Big Brother 285
Oslo Tingrett november 2004 286
Presseforbundet reagerer … 288
… og får svar fra journalist 288
Borgarting Lagmannsrett april/mai 2006 289
2007: Big Brother i Høyesterett 291
Kokkvold i retten 291
– Helt krise 292

Kapittel 13 Krise – hvilken krise? 294
Pressens selvjustisordning og privatlivets fred 295
Krise, ja, men kanskje er det jussen sin skyld? 298
Etikk i journalistikkens faser 304
Er privatliv en rettighet? 305
Konsekvensetikkens elendighet 309
Ordfører i Bandidos-klær 316

Avslutning 319
Balansekunst 320
I den ene vektskålen … 321
I den andre vektskålen … 324
Sluttord 330

Litteratur 332

Vær Varsom-plakaten 339
1. Pressens samfunnsrolle 339
2. Integritet og ansvar 340
3. Journalistisk atferd og forholdet til kildene 341
4. Publiseringsregler 342

Appendix 1 345
Europarådets resolusjon 1165 (1998) 345

Appendix 2 349
Europarådets dokument nr. 8130 349